

1. IDENTIFIKACE LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU A VÝROBCE NEBO DOVOZCE

- 1.1 Obchodní název přípravku:** SPREJ NA ŘETĚZY
Originální název přípravku: Kettenspray 400ML
- 1.2 Použití přípravku:** Mazací prostředek na řetězy motocyklů.
- 1.3 Identifikace dovozce**
Obchodní jméno: MANN+HUMMEL (CZ) s.r.o.
Místo podnikání (sídlo): Nová Ves 66, 675 51 Okříšky
Identifikační číslo: 479 01 977
Telefon: 568 898 321
Fax: 568 898 351
- 1.4 Nouzové telefonní číslo:** tel.: 224 919 293, 224 915 402, fax: 224 914 570
(Toxikologické informační středisko v Praze, Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2)

2. INFORMACE O SLOŽENÍ PŘÍPRAVKU

- 2.1 Chemická charakteristika:** Směs uhlovodíků získaná hydrogenací ropné frakce v přítomnosti katalyzátoru s hncím plynem propan/butanem a dalšími přísadami.

2.2 Složení přípravku

Chemický název	Koncentrace nebo rozsah v %	Výstražný symbol	ES (EINECS, ELINCS, NLP)	Číslo CAS	R-věty
Propan	0 – 40	F+	200-827-9	74-98-6	12
Butan	0 – 40	F+	203-448-7	106-97-8	12
Benzínová frakce (ropná), hydrogenovaná lehká, Nízkovroucí hydrogenovaný benzín	2,5 – < 25	F, Xn, N	265-151-9	64742-49-0	11-38-51/53-65-67
Benzenamin, n-fenyl-, reakční produkt s 2,4,4-trimethylpenten	0,1 – < 1	N	270-128-1	68411-46-1	51/53

Úplné znění textů R-vět je uvedeno v bodu 16.

3. ÚDAJE O NEBEZPEČNOSTI LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU

- 3.1 Nejzávažnější nepříznivé účinky na zdraví člověka**
Přípravek je klasifikován jako nebezpečný podle §2 odst. 5 zákona č. 356/2003 Sb.
Extrémně hořlavý. Dráždí kůži. Vdechování par může způsobit ospalost nebo závratě. Viz body 11 a 15.
- 3.2 Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí**
Toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí. Viz bod 12.
- 3.3 Další rizika**
Při používání přípravku mohou vznikat vznětlivé směsi par se vzduchem. Nebezpečí výbuchu sprejové dózy při jejím zahřívání.

4. POKYNY PRO PRVNÍ POMOC

- 4.1 Všeobecné pokyny**
Odstranit potřísněný oděv. V případě každé nejistoty, nebo při jakýchkoliv potížích vyhledat lékařskou pomoc a předložit tento bezpečnostní list nebo etiketu přípravku. Dbát na ochranu vlastního zdraví.
- 4.2 Expozice vdechováním**
Postiženého okamžitě přесunout na čerstvý vzduch. Při bezvědomí uložit a transportovat postiženého ve stabilizované poloze. Okamžitě, případně podle symptomů postižení, přivolat lékaře.
- 4.3 Expozice stykem s kůží**
Postiženou pokožku omýt vodou a mýdlem, důkladně opláchnout a případně ošetřit ochranným kosmetickým krémem. Nepoužívat žádná rozpouštědla. Při podráždění kůže nebo jiných potížích další postup konzultovat s odborným lékařem.
- 4.4 Expozice stykem s okem**
Rozevřít oční víčka, případně vyjmout kontaktní čočky, a postižené oko důkladně vypláchnout vodou. Další postup konzultovat s očním lékařem.
- 4.5 Expozice požitím**
Důkladně vypláchnout ústa a nevyvolávat zvracení. Postiženého uložit v teple a klidu. Okamžitě vyrozumět lékaře.

5. OPATŘENÍ PRO HASEBNÍ ZÁSAH

- 5.1 Vhodná hasiva**
Rozeprášený vodní proud, oxid uhličitý, hasící prášek, hasící pěna. Hasivo přizpůsobit k okolí.
- 5.2 Hasiva, která z bezpečnostních důvodů nelze použít**
Plný vodní proud.
- 5.3 Zvláštní nebezpečí způsobených expozic samotné látky nebo přípravku, produktů hoření nebo vznikajících plynů**
Při hoření mohou vznikat oxidy uhlíku, uhlovodíky a toxické produkty pyrolýzy. Nebezpečí exploze při delším zahřívání. Vdechování nebezpečných rozkladných produktů hoření může mít za následek poškození zdraví.
- 5.4 Speciální ochranné prostředky pro hasiče**
Žádná speciální opatření nejsou požadována. Ochranné prostředky zvolit podle velikosti požáru. Odpovídající ochranná dýchací maska s nezávislým přívodem vzduchu a případně chemický ochranný oděv.

5.5 Doplnující údaje

Chladit vodou přípravky v uzavřených obalech, které jsou v blízkosti požáru. Pokud možno odstranit přípravky v nepoškozených obalech z oblasti nebezpečí. Kontaminovanou hasící vodu odděleně uschovat, nevypouštět do kanalizace. Hasící vodu nebo použitá hasiva spolu se zbytky po hoření zlikvidovat podle příslušných předpisů.

6. OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU**6.1 Preventivní opatření na ochranu osob**

Respektovat pokyny uvedené v bodech 7 a 8. Zabránit kontaktu s očima, pokožkou a oděvem. Nevdechovat výpary a aerosoly. Z dosahu odstranit zápalné zdroje a prostor dostatečně větrat. Zákaz vstupu nepovolaným osobám, nekouřit.

6.2 Preventivní opatření na ochranu životního prostředí

Zabránit zvětšování uniklého množství. Přípravek nenechat vnikat do kanalizace, povrchových a spodních vod. Při znečištění řek, jezer, nebo kanalizace postupovat podle místních předpisů a kontaktovat příslušné úřady.

6.3 Čistící metody

Při úniku aerosolu/plynu zabezpečit dostatečné odvětrání prostoru. V případě nedostatečného odvětrání mohou vzniknout explozivní směsi par se vzduchem.

Uniklý přípravek zasypat vhodným nehořlavým absorpčním materiálem, např. univerzálním sorbentem, pískem, zemí nebo jemným štěrkem a potom sebrat do vhodných nádob. Další postup zneškodnění se řídí podle předpisů, které jsou uvedeny v bodu 13, pozor na hodnoty v bodu 8. Důkladně omýt zasažené místo a použité nářadí vhodným čistícím prostředkem, nepoužívat ředidla.

7. POKYNY PRO ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ S LÁTKOU NEBO PŘÍPRAVKEM**7.1 Zacházení**

Před použitím je nutno se seznámit s obsahem bodů 3, 6, 8 a 11. Respektovat zákonné ochranné a bezpečnostní předpisy pro nakládání s chemickými látkami. Zabezpečit dostatečné větrání popř. místní odsávání pracovního prostoru. Zabezpečit opatření proti vzniku a účinkům statické elektřiny. Přípravek držet mimo dosah otevřeného ohně a zdrojů vysoké teploty, nekouřit. Nestříkat na horké plochy. Respektovat pokyny a návod k použití uvedené na štítku obalu výrobku.

Při práci nejst, nepít a nekouřit. Před přestávkou a po skončení práce umýt ruce a svléknout znečištěný pracovní oděv. Tento oděv uchovávat odděleně.

7.2 Skladování

Přípravek skladovat pouze v těsně uzavřených originálních obalech. Zakázat kouření. Zamezit přístup nepovolaným osobám. Věnovat pozornost pokynům na obalu výrobku. Skladovat na suchém a dobře větraném místě při teplotě do 50°C. Chránit před přímým slunečním zářením a působením tepla. Neskladovat v blízkosti potravin, nápojů a krmiv. Neskladovat spolu s oxidačními prostředky.

7.3 Specifické použití

Použití přípravku je stanoveno výrobcem v návodu k použití, který je uveden na štítku obalu nebo v příložené dokumentaci.

8. OMEZOVÁNÍ EXPOZICE LÁTKOU NEBO PŘÍPRAVKEM A OCHRANA OSOB**8.1 Expoziční limity**

Chemický název	Koncentrace nebo rozsah v %	ES (EINECS, ELINCS, NLP)	Limit PEL (mg/m ³)	Limit NPK-P (mg/m ³)
Oleje minerální (aerosol)	-	-	5	10

8.2 Omezování expozice

Zajistit dobré větrání. To může být zabezpečeno lokálním odtahem z pracoviště, nebo celkovým vzduchotechnickým systémem. Pokud toto nedostačuje k udržení koncentrace pod dovolenými maximálními hodnotami pro pracoviště, musí být nošeno pro tento účel schválené dýchací zařízení.

8.2.1 Ochrana dýchacích orgánů: Při běžném používání přípravku není potřeba. V případě nedostatečné ventilace a překročení povolených expozičních limitů použít vhodnou dýchací masku s filtrem A (EN 141).

8.2.2 Ochrana rukou: Použít ochranné rukavice odolné proti rozpouštědlům (EN 374), například z materiálu Nitril nebo z obdobného plastu. Velmi vhodné je použití ochranného krému na ruce.

8.2.3 Ochrana očí: Použít ochranné těsně přiléhající brýle vybavené boční ochranou (EN 166).

8.2.4 Ochrana kůže: Použít ochranný oděv s dlouhými rukávy, případně bezpečnostní ochrannou obuv (EN 344).

8.3 Omezování expozice životního prostředí

Žádné nebylo uvedeno.

9. INFORMACE O FYZIKÁLNÍCH A CHEMICKÝCH VLASTNOSTECH LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU**9.1 Všeobecné informace**

Skupenství (při 20°C):	aerosol
Účinná látka:	kapalina
Barva (v dodávaném stavu):	údaj není k dispozici
Zápach nebo vůně:	charakteristická

9.2 Důležité informace

Hodnota pH (při 20°C):	údaj není k dispozici
------------------------	-----------------------

Bod varu:	údaj není k dispozici
Bod vzplanutí:	údaj není k dispozici
Hořlavost:	údaj není k dispozici
Horní mez výbušnosti:	údaj není k dispozici
Dolní mez výbušnosti:	údaj není k dispozici
Oxidační vlastnosti:	údaj není k dispozici
Tenze par (při 20°C):	údaj není k dispozici
Hustota:	0,71 g/cm ³

Rozpuštnost (při 20°C): – ve vodě – v tucích (rozpouštědlo – olej)	nerozpuštný údaj není k dispozici
Rozdělovací koeficient <i>n</i> -oktanol/voda:	údaj není k dispozici
Viskozita (při 20°C):	údaj není k dispozici
Hustota par (vzduch=1):	údaj není k dispozici

Rychlost odpařování:	údaj není k dispozici
-----------------------------	-----------------------

9.3 Další informace

Obsah VOC (dle 1999/13/EC):	70 – 90 %
Bod tání:	údaj není k dispozici
Zápalná teplota:	údaj není k dispozici
Vlastnosti podporující hoření:	nejsou

10. INFORMACE O STABILITĚ A REAKTIVITĚ LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU**10.1 Podmínky, kterým je třeba zamezit**

Při dodržení stanovených předpisů skladování a používání je přípravek stabilní (viz bod 7). Zabránit nadměrnému zahřátí různými zdroji tepla. Nárůst tlaku v dóze vede k nebezpečí jejího prasknutí.

10.2 Materiály, které nelze použít

Zabránit kontaktu s oxidačními prostředky.

10.3 Nebezpečné produkty rozkladu

Při vysokých teplotách mohou vznikat nebezpečné rozkladné produkty. Viz bod 5.3.

11. INFORMACE O TOXIKOLOGICKÝCH VLASTNOSTECH LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU**11.1 Účinky nebezpečné pro zdraví plynoucí z expozice látky nebo přípravku**

Akutní toxicita komponent přípravku	Butan	Propan	Nízkovroucí hydrogenuvaný benzín		
LD ₅₀ , orálně, potkan:	nestanovena	nestanovena	>5000 mg/kg		
LD ₅₀ , dermálně, potkan nebo králík:	nestanovena	nestanovena	>3160 mg/kg		
LC ₅₀ , inhalačně, potkan, pro aerosoly nebo částice za 4 hod.:	nestanovena	nestanovena	73680 ppm		
LC ₅₀ , inhalačně, potkan, pro plyny a páry za 4 hod.:	658 mg/kg	658 mg/kg	nestanovena		

11.2 Známé dlouhodobé i okamžité účinky a rovněž chronické účinky plynoucí z krátkodobé i dlouhodobé expozice

- 11.2.1 Senzibilizace:** Pro přípravek nestanoveno. Komponenty přípravku nemají senzibilizační účinek.
- 11.2.2 Narkotické účinky:** Při vdechování výparů se mohou projevit narkotické účinky.
- 11.2.3 Karcinogenita:** Pro přípravek nestanoveno. Komponenty přípravku nemají karcinogenní účinek.
- 11.2.4 Mutagenita:** Pro přípravek nestanoveno. Komponenty přípravku nemají mutagenní účinek.
- 11.2.5 Toxicita pro reprodukci:** Pro přípravek nestanoveno. Komponenty přípravku nemají teratogenní účinek.
- 11.2.6 Expozice vdechováním:** Může dojít k podráždění dýchacího ústrojí, ospalosti, nevolnosti a bolesti hlavy.
- 11.2.7 Expozice požitím:** Může dojít k podráždění zažívacího ústrojí.
- 11.2.8 Expozice stykem s kůží:** Při dlouhotrvajícím kontaktu může dojít k podráždění kůže, vysušení a popřípadě k dermatitidě.
- 11.2.9 Expozice stykem s okem:** Může dojít k podráždění očí.

11.3 Další údaje:

Přípravek byl klasifikován podle konvenční výpočtové metody hodnocení nebezpečných vlastností přípravků na základě vlastností fyzikálně-chemických, nebezpečných pro zdraví a nebezpečných pro životní prostředí dle Vyhlášky č.232/2004 Sb. ze dne 20. dubna 2004.

12. EKOLOGICKÉ INFORMACE O LÁTKĚ NEBO PŘÍPRAVKU**12.1 Ekotoxicita**

Ekotoxicita komponent přípravku	Butan	Propan	Nízkovroucí hydrogenuvaný benzín		
LC ₅₀ (96 hod., ryby):	>1000 mg/l	>1000 mg/l	nestanovena		
EC ₅₀ (48 hod., dafnie):	nestanovena	nestanovena	2,6 - 4,3 mg/l/96 hod		
IC ₅₀ (72 hod., řasy):	nestanovena	nestanovena	nestanovena		

12.2 Mobilita

Přípravek nenechat vnikat do kanalizace, povrchových a spodních vod.

12.3 Persistence a rozložitelnost

Komponent přípravku (Nízkovroucí hydrogenuvaný benzín) je lehce biologicky odbouratelný.

12.4 Bioakumulační potenciál

Podle složení přípravek neobsahuje žádné komponenty typu AOX (absorbovatelný organický halogenid).

12.5 Další nepříznivé účinky

Toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.

13. POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU**13.1 Bezpečné zacházení s přebytky nebo odpady vznikajícími při předpokládaném použití**

Obaly vyprazdňovat beze zbytku. Nebezpečný odpad likvidovat podle příslušných místních směrnic v odpovídajících zařízeních. Ostatní odpad odkládat podle druhu materiálu do sběrných nádob na tříděný odpad nebo na místa určená místními úřady.

13.2 Zatřídění přípravku a jeho obalu

	Katalog. č.	Název druhu odpadu	Klasifikace odpadu
Přípravek	16 05 04	Plyny v tlakových nádobách (včetně halonů) obsahující nebezpečné látky	Nebezpečný odpad
Znečištěný obal	15 01 11	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	Nebezpečný odpad
Čistý obal	-	-	-

13.3 Právní předpisy

Vyhláška č. 503/2004 Sb. ze dne 10. září 2004, kterou se mění Vyhláška MŽP č. 381/2001 Sb. MŽP, kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů).

Stanovená katalogová čísla odpadů jsou doporučena na základě pravděpodobného použití tohoto přípravku. Na základě speciálního použití a daných skutečností likvidace odpadů u uživatele se mohou za určitých okolností použít i jiná katalogová čísla odpadů.

14. INFORMACE PRO PŘEPRAVU LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKU**14.1 Speciální preventivní opatření při dopravě nebo přepravě**

Přípravek je klasifikován jako extrémně hořlavý aerosol v tlakové nádobě ohrožující životní prostředí.

14.2 Přepravní klasifikace pro jednotlivé druhy přepravy

	Silnice/Železnice: ADR/RID	Námořní: IMDG	Letecká: ICAO/IATA
UN číslo	1950	1950	1950
Pojmenování a popis	Obaly na aerosoly pod tlakem	Aerosols	Aerosols
Třída	2	2	2
Klasifikační kód	5F		
Obalová skupina	-	-	-
Bezpečnostní značky	2.1		
Zvláštní ustanovení	190, 625	63, 190, 277, 913, 191	
Omezené množství	LQ2	SP277	-
Pokyny pro balení	P204	P003	
Přepravní kategorie	2		
Ident. číslo nebezpečnosti	-		
Látka znečišťující moře		-	
EmS		F-D, S-U	

15. INFORMACE O PRÁVNÍCH PŘEDPÍSECH VZTAHUJÍCÍCH SE K LÁTKE NEBO PŘÍPRAVKU**15.1 Informace pro uvedení na obal látky nebo přípravku**

Výstražné symboly nebezpečnosti: F+, Xi, N

F+ extrémně hořlavý	Xi dráždivý	N nebezpečný pro životní prostředí
-----------------------------------	---------------------------	--

Nebezpečné chemické látky v přípravku (max. obsah v %)

Butan	40
Propan	40
Nízkovroucí hydrogenovaný benzín (lehká frakce)	25
-	-
-	-
-	-

Označení přípravků, které mohou představovat specifické nebezpečí pro zdraví nebo životní prostředí dle přílohy č.10 k vyhlášce č.232/2004 Sb.:

Žádné označení není požadováno.

Označení na aerosolovém rozprašovači a zvláštní údaje týkající se používání dle přílohy č.1 k nařízení vlády č.194/2001 Sb.:

Nádobka je pod tlakem: nevystavujte slunečnímu záření a teplotám nad 50°C. Ani vyprázdněnou nádobku neprorážejte a nevhazujte do ohně. Uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení – Zákaz kouření. Nestříkejte do otevřeného ohně nebo na žhavé předměty.

Hmatatelná výstraha pro nevidomé dle §19 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 356/2003 Sb. a ČSN EN ISO 11683 (77 4001):

Ano, musí být na obalu umístěna v případě, že přípravek bude určen k prodeji spotřebiteli (dle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů).

R-věty		S-věty	
12	Extrémně hořlavý	2	Uchovávejte mimo dosah dětí
38	Dráždí kůži	16	Uchovávejte mimo dosah zdrojů zapálení – Zákaz kouření
51/53	Toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí	23	Nevdechujte páry/aerosoly
67	Vdechování par může způsobit ospalost a závratě	24	Zamezte styku s kůží
-	-	46	Při požití okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení
-	-	51	Používejte pouze v dobře větraných prostorách
-	-	56	Zneškodněte tento materiál a jeho obal ve sběrném místě pro zvláštní nebo nebezpečné odpady
-	-	61	Zabraňte uvolnění do životního prostředí. Viz speciální pokyny nebo bezpečnostní listy

15.2 Právní předpisy

- * Zákon č.356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů
- * Vyhláška č.232/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků
- * Vyhláška č.231/2004 Sb., kterou se stanoví podrobný obsah bezpečnostního listu k nebezpečné chemické látce a chemickému přípravku
- * Zákon č.188/2004 Sb., kterým se mění zákon č.185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- * Zákon č.94/2004 Sb., kterým se mění zákon č.477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů
- * Nařízení vlády č.194/2001 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na aerosolové rozprašovače, ve znění pozdějších předpisů
- * Nařízení vlády č.178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění pozdějších předpisů

16. DALŠÍ INFORMACE VZTAHUJÍCÍ SE K LÁTCE NEBO PŘÍPRAVKU**16.1 Úplné znění R-vět uvedených v bodech 2 a 3**

11	Vysoce hořlavý
12	Extrémně hořlavý
38	Dráždí kůži
51/53	Toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí
65	Zdraví škodlivý: při požití může vyvolat poškození plic
67	Vdechování par může způsobit ospalost a závratě

16.2 Legenda

Klasifikace přípravku byla provedena konvenční výpočtovou metodou dle vyhlášky č.232/2004 Sb. Vycházelo se z údajů poskytnutých výrobcí nebo dovozci jednotlivých komponent přípravku uvedených v jejich bezpečnostních listech.

Ekotoxikologická a toxikologická data byla získána ze systému ESIS (European Chemical Substances Information System), konkrétně z databáze IUCLID (International Uniform Chemical Information Data Base). V databázi jsou uvedeny vlastnosti látek, které jsou klasifikovány v Annexu I Direktivy 67/548/EEC, ale i látek, u kterých tato klasifikace chybí.

Pro doplňující údaje byla použita také chemická databáze společnosti Merck spol. s r.o.

Bezpečnostní list obsahuje údaje potřebné pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí. Uvedené údaje odpovídají současnému stavu vědomostí a zkušeností a jsou v souladu s platnými právními předpisy. Nemohou být považovány za záruku vhodnosti a použitelnosti výrobku pro konkrétní aplikaci.

Bezpečnostní list je majetkem fyzické nebo právnické osoby uvedené v bodu 1.3 a je chráněn autorskými právy. Veškeré kopírování, šíření nebo prodej bez souhlasu majitele je zakázáno.

Podkladem pro vypracování českého bezpečnostního listu byl originální bezpečnostní list vydaný společností Liqui Moly GmbH, Jerg-Wieland-Strasse 4, D-89081, Ulm-Lehr, Tel.: +49-731-1420-0, Telefax: +49-731-1420-88 dne 07.10.2003 a zpracovaný společností Chemical Check GmbH, Beim Staumberge 3, D-32839 Steinheim, Tel.: +49-1805-243642, Fax: +49-5233-941790.

Český bezpečnostní list vypracovali:

Studio2K (Ing. Karel Královec – tel.: 354 526 677) ve spolupráci se společností SVEC-CONSULTING s.r.o. (autorizovaná osoba 830/276/00 Ing. Eva Švecová – tel.: 354 422 931).